

"ТрансОйл" сақтандыру компаниясы" АҚ
Директорлар Кеңесінің
шешімімен бекітілген
10.02.2025 ж. № 06/25 хаттама
күшіне ену күні 10.02.2025 ж.

ЖЕКЕ НОТАРИУСТАРДЫҢ
АЗАМАТТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН
МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУ
ЕРЕЖЕЛЕРІ

Алматы қ., 2025 ж.

Мазмұны:

- Глава 1. Жалпы ережелер.**
- Глава 2. Сақтандыру объектісі.**
- Глава 3. Сақтандыруды шектеу**
- Глава 4. Сақтандыру жағдайлары.**
- Глава 5. Сақтандыру жағдайларынан ерекшелік.**
- Глава 6. Сақтанушы, Сақтандырылушы, Пайда алушы.**
- Глава 7. Сақтандыру сомасы.**
- Глава 8. Сақтандыру сыйақысы.**
- Глава 9. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны (Сақтандыру аумағы).**
- Глава 10. Сақтандыру шартын жасасу және рәсімдеу тәртібі.**
- Глава 11. Сақтандыру шартын электрондық жасасу және сақтандыру жағдайын реттеу тәртібі**
- Глава 12. Сақтандыру шарты тараптарының құқықтары мен міндеттері.**
- Глава 13. Сақтанушының сақтандыру жағдайы басталған кездегі әрекеттері.**
- Глава 14. Сақтандыру жағдайының басталғанын және шығындар мөлшерін растайтын құжаттардың тізбесі.**
- Глава 15. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары.**
- Глава 16. Зиян келтірген тұлғаға кері талап қою құқығы.**
- Глава 17. Сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар енгізу.**
- Глава 18. Сақтандыру шартын тоқтату.**
- Глава 19. Дауларды шешу тәртібі.**
- Глава 20. Қосымша шарттар.**

Глава 1. Жалпы ережелер.

1.1. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес және осы Жеке нотариустардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру ережелерінің (бұдан әрі - Ережелер) негізінде "ТрансОйл" сақтандыру компаниясы" АҚ (бұдан әрі - Қоғам) Сақтанушыны Ережелерге қосу жолымен жеке нотариустардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын (бұдан әрі – Сақтандыру шарты) жасасады.

1.2. Ережелерде сақтанушыны Ережелерге қосу және сақтандырушының сақтанушыға сақтандыру полисін қағаз жеткізгіште рәсімдеуі немесе электрондық нысанда сақтандыру шартын жасасу жолымен жасалатын Сақтандыру шартының негізгі талаптары, сондай-ақ Сақтандыру шартын жасасу тәртібі қамтылады.

1.3. Ережелерде келесі ұғымдар қолданылады:

1) **Заң**-"Жеке нотариустардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы"Қазақстан Республикасының 11.06.2003 ж. № 435-ІІ Заңы;

2) **жеке нотариус**-нотариаттық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензияның негізінде заңды тұлға құрмай нотариаттық қызметті жүзеге асыратын және аумақтық әділет органында есептік тіркеуден өткен Қазақстан Республикасының азаматы;

3) **жеке нотариустың азаматтық-құқықтық жауапкершілігі** - жеке нотариустың Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген нотариаттық іс-әрекеттер жасау нәтижесінде келтірілген зиянды өтеу міндеті;

4) **пайда алушы**-Заңға сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;

5) **сақтандыру жағдайы** - көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;

6) **сақтандыру омбудсманы** - өз қызметінде "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес сақтандыру нарығына қатысушылар арасындағы келіспеушіліктерді реттеуді жүзеге асыратын тәуелсіз жеке тұлға;

7) **сақтандыру сомасы**-сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы;

8) **сақтандыру сыйақысы**-сақтанушы сақтанушыға (пайда алушыға) көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемелерін қабылдағаны үшін сақтандырушыға төлеуге міндетті ақша сомасы;

9) **сақтандыру төлемі**-сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру сомасы шегінде пайда алушыға төлейтін ақша сомасы;

10) **сақтандырушы**-тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында айқындалған сома (сақтандыру сомасы) шегінде оның пайдасына тасымалдаушының жолаушылар (пайда алушы) алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жасалған, сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға немесе өзге тұлғаға сақтандыру төлемін жүргізуге міндетті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағында сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензия алған "ТрансОйл" сақтандыру компаниясы" АҚ;

11) **сақтанушы**-сақтандырушымен көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан тұлға. Егер тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтанушы бір мезгілде сақтандырылған болып табылады;

12) **үшінші тұлға** - өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне қауіпті өндірістік фактор зиян келтірген тұлға.

- 13) **франшиза-сақтандырушыны** белгілі бір мөлшерден аспайтын залалды өтеуден босату.
- 14) **уәкілетті орган-қаржы** нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеуді, бақылауды және қадағалауды жүзеге асыратын мемлекеттік орган.
- 15) **Деректер қорын қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым** (бұдан әрі - ұйым) - акционерлік қоғамның ұйымдық-құқықтық нысанында құрылған, дауыс беретін акцияларының жүз пайызы Ұлттық Банкке тиесілі коммерциялық емес ұйым. Ұйым "Сақтандыру қызметі туралы" Заңның және сақтандырудың міндетті түрлерін реттейтін Қазақстан Республикасының жекелеген заңдарының негізінде сақтандырудың міндетті және ерікті түрлері, қайта сақтандыру, бірлесіп сақтандыру, бірлескен қайта сақтандыру бойынша деректер қорын қалыптастыруды және жүргізуді жүзеге асырады.

Глава 2. Сақтандыру объектісі.

- 2.1. Жеке нотариустың нотариаттық іс-әрекеттер жасау нәтижесінде үшінші тұлғаларға келтірілген зиянды өтеу міндетіне байланысты жеке нотариустардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру объектісі болып табылады, оларды жүзеге асыру үшін жеке нотариус Қазақстан Республикасының Нотариат туралы заңнамасына сәйкес жеке нотариустың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасуға міндетті.
- 2.2. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыру жөніндегі міндеттемесі 4.1-тармақта айқындалған сақтандыру жағдайларына ғана қолданылады. Сақтандыру шартының қолданылуы кезінде болған сақтандыру шартында көрсетілген ережелер мен ережелер.

Глава 3. Сақтандыруды шектеу.

- 3.1. Қоғам сақтандыруды жүзеге асырмайды және Қазақстан Республикасының Заңымен және заңнамалық актілерімен адамға жеке нотариустың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру міндеті жүктелмеген жағдайларда сақтанушыны Ережелерге қосу жолымен сақтандыру шартын жасаспайды.
- 3.2. Егер Сақтандыру шарты жасалғаннан кейін сақтандыру шарты Ережелердің 3.1-тармағында көрсетілген тұлғамен және (немесе) тұлғаға қатысты жасалғаны анықталса, Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы.
- 3.3. Егер Ережелердің 3.1-тармағында көрсетілген мән-жайлар сақтандыру шартын жасасқаннан кейін пайда болса, сақтандырушы сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы.

Глава 4. Сақтандыру жағдайлары.

- 4.1. Жеке нотариустың нотариаттық іс-әрекеттер жасауы нәтижесінде үшінші тұлғалардың мүліктік мүдделеріне келтірілген зиянды өтеу бойынша сақтанушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің басталу фактісі сақтандыру шарты бойынша сақтандыру жағдайы деп танылады.
- 4.2. Сақтандыру жағдайы сақтанушы келтірген зиянды өтеу туралы сот шешімі заңды күшіне енген немесе сақтанушы зиянды өтеу туралы үшінші тұлғалардың талаптарын негізді деп таныған және сақтанушының талаптарын танумен сақтандырушының келісімі жасалған күннен бастап басталған болып есептеледі.
- 4.3. Сақтандыру жағдайының басталу фактісін, сондай-ақ ол келтірген зиянның мөлшерін дәлелдеу Қазақстан Республикасы Азаматтық Кодексінің 817-бабының 4-тармағына сәйкес сақтанушыға (сақтандырылушыға) және (немесе) пайда алушыға жүктеледі.

Глава 5. Сақтандыру жағдайларынан ерекшелік.

- 5.1. Егер сақтандыру төмендегі жағдай салдарынан болған болса, сақтандырушы сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы:

- 1) сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған немесе оның басталуына ықпал ететін үшінші тұлғалардың қасақана іс-әрекеттері;
 - 2) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайына себеп-салдарлық байланыстағы қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған үшінші тұлғалардың іс-әрекеттері;
 - 3) сақтанушының Қазақстан Республикасының Нотариат туралы заңнамасында айқындалған нотариустың функциялары мен міндеттеріне сәйкес келмейтін қызметті жүзеге асыруы;
 - 4) Қазақстан Республикасының Нотариат туралы заңнамасының нотариус қызметінің аумағына қатысты талаптарын бұза отырып, сақтанушы жасаған нотариаттық іс-әрекеттер.
- 5.2. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін мыналар да негіз бола алады:
- 1) сақтанушының шығын келтіргені үшін кінәлі адамнан залалдың тиісті өтемін алуы;
 - 2) Заңда белгіленген жағдайларды қоспағанда, сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламау немесе уақтылы хабарламау;
 - 3) сақтанушының сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу мән-жайларын тергеуге және келтірілген зиянның мөлшерін белгілеуге кедергі келтіруі.
- 5.3. Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламау немесе уақтылы хабарламау, егер Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталғаны туралы уақтылы білгені дәлелденбесе немесе сақтандырушыда бұл туралы мәліметтердің болмауы оның сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндетіне әсер ете алмаса, оған сақтандыру төлемін төлеуден бас тарту құқығын береді.
- 5.4. Сақтандырушы, егер сақтандыру жағдайы төмендегілердің салдарынан болса, сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:
- 1) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті ластанудың әсері;
 - 2) соғыс қимылдары;
 - 3) азаматтық соғыс, әр түрлі халықтық толқулар, жаппай тәртіпсіздіктер немесе ереуілдер.
- 5.5. Сақтандыру төлемінен бас тарту үшін негіздер болған кезде сақтандырушы Заңда көзделген құжаттарды алған күннен бастап жеті жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемі туралы өтініш берген тұлғаға бас тарту себептерін дәлелді негіздей отырып және сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) құқығы туралы хабардар ете отырып, жазбаша нысанда сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тарту туралы тиісті шешім жіберуге, Қазақстан Республикасы заңнамасының ерекшеліктерін ескере отырып, келіспеушіліктерді реттеу үшін сақтандыру омбудсманына жүгінуге міндетті.
- 5.6. Сақтандырушының Заңда және Ережелерде көзделмеген негіздер бойынша сақтандыру төлемінен бас тартуға құқығы жоқ.
- 5.7. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүргізуден бас тартуына сақтанушы (сақтандырылушы) және (немесе) пайда алушы болып табылатын өзге тұлға сотқа шағым жасай алады.

Глава 6. Сақтанушы, Сақтандырылушы, Пайда алушы.

- 6.1 Сақтандыру шарты бойынша сақтанушы жеке нотариус болып табылады, ол сақтандыру шарты бойынша сақтандырылған болып табылады.
- 6.2 Жеке нотариустың нотариаттық қызметті жүзеге асыруға байланысты өзінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін ерікті сақтандыру шартын жасасуы оны жеке нотариустардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу жөніндегі міндеттен босатпайды.
- 6.3 Сақтанушы сақтандырушыны таңдауда еркін.
- 6.4 Пайда алушы - нотариаттық іс-әрекеттер жасау нәтижесінде жеке нотариус зиян келтірген үшінші тұлға, ал үшінші тұлға қайтыс болған (қайта ұйымдастырылған) жағдайда-оның мұрагерлері (құқықтық мирасқорлары) болып табылады.

Сақтанушы немесе заңда белгіленген сақтандырушының жауапкершілігі көлемінің шегінде үшінші тұлғаға (мұрагерлерге (құқықтық мирасқорларға) келтірілген зиянды өтеген және сақтандырушыдан өз шығыстарын өтеуге құқық алған өзге тұлға да пайда алушы болады.

Глава 7. Сақтандыру сомасы.

7.1. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасының мөлшері оның талаптарымен айқындалады және қызметін Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың аумағында жүзеге асыратын нотариустар үшін - 1 000 - нан кем емес, өзге нотариустар үшін-жеке нотариустардың жауапкершілікті міндетті сақтандыру шартын жасасу күніне тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 500 еселенген мөлшерінен кем болмауы тиіс .

7.2. Келтірілген зиянды толық өтеу үшін жауапкершіліктің шекті көлемі жеткіліксіз болған кезде сақтанушы жәбірленушіге сақтандыру сомасы мен зиянның нақты мөлшері арасындағы айырманы өтейді.

7.3. Сақтанушының (сақтандырылушының) шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарын, егер тиісті шаралар сәтсіз болса да, сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін осындай шығыстар қажет болса немесе жүргізілсе, сақтандырушы өтеуі тиіс. Мұндай шығыстар нақты мөлшерде өтеледі, бұл ретте сақтандыру төлемі мен шығыстардың өтемақысының жалпы сомасы сақтандыру шартында белгіленген жауапкершіліктің шекті көлемінен аспауы тиіс. Егер шығыстар сақтанушының сақтандырушының нұсқауларын орындауы нәтижесінде туындаса, олар жауапкершіліктің шекті көлеміне қарамастан толық мөлшерде өтеледі. Аталған шығыстарды сақтандырушы оларды тікелей шеккен тұлғаға өтейді.

7.4. Келтірілген зиянды толық өтеу үшін жауапкершіліктің шекті көлемі жеткіліксіз болған кезде сақтанушы жәбірленушіге сақтандыру сомасы мен зиянның нақты мөлшері арасындағы айырманы өтейді.

Глава 8. Сақтандыру сыйақысы.

8.1. Сақтандыру сыйақысының мөлшері тараптардың келісімі бойынша белгіленеді, бірақ сақтандыру шартының талаптарында айқындалған сақтандыру сомасының 4,5 пайызынан аспайды.

8.2. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйақысын төлеу тәртібі мен мерзімдері тараптардың келісімімен белгіленеді.

8.3. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, онда кезекті сақтандыру жарнасын уақтылы төлемегені үшін сақтанушы сақтандырушыға Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен және мөлшерде бөтен ақшаны заңсыз пайдаланғаны үшін тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті.

8.4. Сақтандырушы сақтандыру сыйақысын сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы қолма-қол ақшасыз тәсілмен төлеу мүмкіндігін ұсынады.

Глава 9. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны (сақтандыру аумағы).

9.1. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, онда ол сақтанушы сақтандыру сыйақысын төлеген сәттен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады, ал оны бөліп төлеген кезде - бірінші сақтандыру жарнасы.

9.2. Сақтандыру шарты ол күшіне енген күннен бастап он екі ай мерзімге жасалады.

9.3. Сақтандыру қорғанысының қолданылу мерзімі сақтандыру шартының қолданылу мерзіміне сәйкес келеді.

9.4. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шартының қолданылуы Қазақстан Республикасының аумағымен шектеледі.

Глава 10. Сақтандыру шартын жасасу және рәсімдеу тәртібі.

10.1. Жеке нотариустардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру Заңға және Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне сәйкес сақтандырушы мен сақтанушы арасында жеке нотариустың нотариаттық іс-әрекеттерді жүзеге асыруы кезінде мүліктік мүдделеріне зиян келтірілуі мүмкін үшінші тұлғаның пайдасына жасалатын шарт негізінде жүзеге асырылады.

Жеке нотариус нотариаттық іс-әрекеттер жасағанға дейін сақтандыру шартын жасасуға міндетті.

10.2. Сақтандыру шартында моральдық зиянды, жоғалған пайданы өтеуді және тұрақсыздық айыбын төлеуді қоспағанда, сақтанушы нотариаттық іс-әрекеттер жасаған кезде үшінші тұлғаларға зиян келтіру салдарынан туындаған міндеттемелер бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру көзделеді.

10.3. Сақтандыру шарты міндетті сақтандырудың осы түрі бойынша қызметті жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар сақтандырушымен ғана жасалады. Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, аталған сақтандырушы үшін осындай шарт жасасу міндетті болып табылады.

10.4. Сақтандыру шарты сақтандырушының сақтандыру полисін электрондық нысанда рәсімдеуі арқылы жасалады.

Жеке нотариустардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру полисін ұстау және рәсімдеу жөніндегі талаптар Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасында белгіленеді.

Сақтандыру шартында көрсетілуі тиіс талаптардың толық еместігі үшін сақтандырушы жауапты болады. Сақтандыру шарты бойынша дау туындаған жағдайда оның жекелеген талаптарының толық болмауына байланысты дау сақтанушының пайдасына шешіледі.

10.5. Сақтанушының қалауы бойынша сақтандыру шарты сақтандырушыға жазбаша жүгіну немесе сақтанушы мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу жолымен жасалуы мүмкін.

10.6. Егер сақтандыру шарты Заңда көзделгенмен салыстырғанда сақтанушының немесе үшінші тұлғалардың жағдайын нашарлататын шарттармен жасалған болса, онда сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы сақтанушы мен үшінші тұлғалар алдында заңда белгіленген шарттармен міндеттемелер алады.

Глава 11. Сақтандыру шартын электрондық жасасу және сақтандыру жағдайын реттеу тәртібі

11.1. Электрондық нысанда сақтандыру шартын жасасу және ол бойынша сақтандыру жағдайларын реттеу үшін электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу жолымен сақтандырушының интернет-ресурсы және (немесе) ақпараттық жүйесі пайдаланылады.

11.2. Электрондық нысанда сақтандыру шартын жасасу және сақтандыру жағдайын реттеу үшін өтініш берген кезде сақтанушыдан мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану талап етілмейді.

11.3. Сақтандыру шартын жасасу және ол бойынша сақтандыру жағдайларын реттеу үшін электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу тәртібі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалады.

11.4. Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып, сақтандыру шартын жасасу және ол бойынша сақтандыру жағдайларын реттеу кезінде сақтандырушы қамтамасыз етеді:

1) сақтанушыға электрондық хабарлама түрінде сақтандыру шартын жасасу немесе оны жасасудан бас тарту туралы хабарламаны (бас тарту себептерін көрсете отырып) дереу жіберу;

2) уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалған тәртіппен электрондық хабарлама түрінде сақтанушыны (сақтандырылушыны) реттеу үшін құжаттарды қабылдаудан бас тартуды қоса алғанда, сақтандыру жағдайын реттеу

процесінің негізгі кезеңдері туралы хабардар ету (бас тарту себептерін көрсете отырып);

3) сақтанушының (сақтандырылушының) Сақтандырушының интернет-ресурсында жасалған сақтандыру шарты бойынша ақпаратты тексеру мүмкіндігі;

4) сақтандырушының интернет-ресурсына Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) үшін тәулік бойы қолжетімділікті қамтамасыз ете отырып, сақтандыру шартын электрондық нысанда және ол бойынша сақтандыру жағдайы бойынша ақпаратты сақтау;

5) сақтанушыға (сақтандырылушыға, пайда алушыға) сақтандырушыға қажетті ақпаратты (өтініштер, хабарламалар және (немесе) өзге де құжаттар, мәліметтер) электрондық нысанда құру және жіберу мүмкіндігі:

1. объектілер иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу және өзгерту;

2. объектілер иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату;

3. сақтандыру жағдайының (сақтандыру жағдайы ретінде қаралатын оқиғаның) басталғаны туралы хабарлама;

4. келтірілген зиянның мөлшерін бағалауды айқындау; сақтандыру төлемін алу;

5. заңда көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, сақтандыру шартынан туындайтын дауларды реттеу.

11.5. Сақтандыру шартын жасасу және ол бойынша сақтандыру жағдайларын реттеу туралы хабарлама деректер базасын қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымнан жіберіледі. Объектілер иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу және ол бойынша сақтандыру жағдайларын реттеу туралы хабарламалардың тәртібі мен мазмұнына қойылатын талаптарды қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган айқындайды.

11.6. Электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу жолымен сақтандыру шартын жасасу кезінде, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шарты сақтанушы сақтандыру сыйақысын (сақтандыру сыйақысын бөліп-бөліп төлеген жағдайда бірінші сақтандыру жарнасын) төлеген күннен бастап жасалған болып есептеледі.

11.7. Сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы талапты сақтанушы (сақтандырылған) немесе пайда алушы болып табылатын өзге тұлға жазбаша нысанда, оның ішінде сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды қоса бере отырып, уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы ұсынады.

11.8. Сақтандырушы тәулік бойы сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып, сақтандыру шарттарын жасасу және олар бойынша сақтандыру жағдайларын реттеу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

11.9. Сақтандыру агенттерінің сақтанушы мен сақтандырушы арасындағы ақпараттық өзара іс-қимыл арқылы электрондық нысанда сақтандыру шарттарын жасасуға арналған сақтандыру ұйымдарының ақпараттық жүйелерін пайдалана отырып, сақтандыру шарттарын жасасу жөніндегі қызметіне жол берілмейді.

Глава 12. Сақтандыру шарты тараптарының құқықтары мен міндеттері.

12.1. Сақтанушы құқылы:

1) сақтандырушыдан жеке нотариустардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын, сақтандыру шарты бойынша өз құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап ету;

2) сақтандырушының қаржылық есептілігімен танысу;

3) келтірілген зиянның мөлшерін бағалау нәтижелерімен және сақтандырушы жүргізген сақтандыру төлемі мөлшерінің есептеулерімен (оның ішінде сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы) танысу;

4) сақтандыру төлемін Заңда және Ережелерде көзделген тәртіппен және шарттарда алу;

5) Заңда және Ережелерде көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, сақтандырушыға немесе сақтандыру омбудсманына немесе сақтандыру шартынан туындайтын мәселелерді реттеу үшін сотқа жүгіну;

6) өтініш пен қоса беріліп отырған құжаттар "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы немесе сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі, өзге де оқшауланған құрылымдық бөлімшесі, интернет-ресурсы арқылы) жіберу.

12.2. Сақтандыру шартында сақтанушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

12.3. Сақтанушы міндетті:

1) жеке нотариустардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру сыйақысын төлеу;

2) сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға Заң мен қағидалардың талаптарына сәйкес мәліметтерді ұсыну;

3) нотариаттық іс-әрекеттер жасау нәтижесінде келтірілген зиянды өтеу туралы үшінші тұлғаның талап қоюы немесе талап қою арызы туралы оған белгілі болғандай, дереу, бірақ бес жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы сақтандырушыны қолжетімді тәсілмен (ауызша, жазбаша) хабардар ету;

4) сақтандырушыға келтірілген зиянды өтеу міндеті туындаған оқиғаның себептері, барысы мен салдарын, сондай-ақ келтірілген зиянның сипаты мен мөлшерін бағалауға мүмкіндік беретін оған қолжетімді барлық ақпарат пен құжаттаманы ұсыну;

5) сақтандырушыға зиянды өтеу туралы үшінші тұлғалардың талаптарына байланысты мәселелерді реттеуге қатысу үшін мүмкіндік беру;

6) сақтандыру жағдайынан шығынның алдын алу немесе азайту шараларын қабылдау;

7) сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға кері талап қою құқығын сақтандырушыға ауысуын қамтамасыз ету;

8) жеке нотариустың нотариаттық іс-әрекеттер жасауы нәтижесінде үшінші тұлғалардың мүлктік мүдделеріне келтірілген зиянды өтеу жөніндегі өзінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру туралы сақтанушы нотариаттық іс-әрекеттер жасау бойынша қызметтер көрсеткен адамды хабардар етуге міндетті.

12.4. Сақтандыру шартында сақтанушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін басқа да міндеттер көзделуі мүмкін.

12.5. Сақтандырушы құқылы:

1) сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтанушыдан алдыңғы сақтандыру шарттары, сақтандыру жағдайлары, сақтандыру төлемдері туралы ақпаратты және Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген жекеше нотариустардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартына енгізу үшін қажетті өзге де мәліметтерді ұсынуды талап ету;

2) сақтанушы келтірген зиянды өтеу туралы үшінші тұлғалардың талаптарына байланысты мәселелерді реттеуге қатысу;

3) Заңда және Ережелерде көзделген жағдайларда зиян келтіруге жауапты адамға кері талап қою құқығын беру;

4) Заңда және Ережелерде көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін толық немесе ішінара жүзеге асырудан бас тарту.

12.6. Сақтандыру шартында сақтандырушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

12.7. Сақтандырушы міндетті:

1) сақтанушыны жеке нотариустардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарымен таныстыру, оның сақтандыру шартынан туындайтын құқықтары мен міндеттерін түсіндіру;

- 2) сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңінде басталған сақтандыру жағдайы (сақтандыру жағдайы ретінде қаралатын оқиға) туралы хабарлау кезінде оны дереу тіркеп, осы сақтандыру жағдайы (сақтандыру жағдайы ретінде қаралатын оқиға) бойынша мәліметтерді уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға ұсыну;
 - 3) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген жағдайларда және тәртіппен сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде сақтанушыға сақтандыру сыйақысы толық немесе ішінара қайтару;
 - 4) сақтандыру жағдайының басталу фактісін және сақтандырушының өтеуге жататын зиянның мөлшерін растайтын құжаттар жеткіліксіз болған жағдайда, оларды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде жетіспейтін және (немесе) дұрыс рәсімделмеген құжаттардың толық тізбесін көрсете отырып, бұл туралы өтініш берушіге хабарлау қажет;
 - 5) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін Заңда және Ережелерде көзделген тәртіппен және шарттарда жүргізу;
 - 6) сақтанушыдан (пайда алушыдан) өтініш алған кезде сақтанушының (пайда алушының) талаптарын қарау және бес жұмыс күні ішінде дауды одан әрі реттеу тәртібін көрсете отырып, жазбаша жауап беру;
 - 7) сақтанушыдан (пайда алушыдан) сақтандыру омбудсманына жіберілетін өтінішті алған кезде осы өтінішті, сондай-ақ оған қоса берілетін құжаттарды сақтандыру омбудсманына алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде қайта жолдау;
 - 8) сақтанушыға сақтандыру жағдайы кезінде шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарын өтеу;
 - 9) сақтандыру құпиясын қамтамасыз ету;
 - 10) сақтандыру төлемін уақтылы жүзеге асырмаған кезде пайда алушыға Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен және мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеу.
- 12.8. Сақтандыру шартында сақтандырушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

Глава 13. Сақтанушының сақтандыру жағдайы басталған кездегі әрекеттері.

13.1. Сақтанушы (сақтандырылушы) сақтандыру жағдайы, сақтандыру жағдайының белгілері бар және (немесе) сақтандыру жағдайының басталуына әкеп соғуы мүмкін оқиға басталған кезде мынадай әрекеттерді жасауға міндетті:

- 1) нотариаттық іс-әрекеттер жасау нәтижесінде келтірілген зиянды өтеу туралы үшінші тұлғаның талап қоюы немесе талап қою арызы туралы оған белгілі болғандай, дереу, бірақ бес жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы сақтандырушыны қолжетімді тәсілмен (ауызша, жазбаша) хабардар ету. Ауызша нысандағы хабарлама кейіннен (жетпіс екі сағат ішінде) жазбаша расталуы тиіс. Сақтанушы мен сақтандырылушы бір тұлға болып табылмайтын жағдайларда сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлау жөніндегі міндет сақтандырылушыға жүктеледі. Егер сақтанушы (сақтандырылушы) дәлелді себептермен аталған әрекеттерді орындау мүмкіндігіне ие болмаса, ол оны құжатпен растауы керек;
- 2) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының себептері, барысы мен салдарын, келтірілген залалдың сипаты мен мөлшерін бағалауға мүмкіндік беретін барлық ақпаратты беру (алайда Сақтандырушының сақтандыру жағдайының мән-жайларын анықтау жөніндегі іс-әрекеті сақтандыру төлемін алу құқығын тану үшін негіз болып табылмайды);
- 3) құзыретті органдар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде болған оқиғаны құжаттамалық рәсімдеуге шаралар қабылдау;
- 4) сақтандыру жағдайының басталу жағдайларына байланысты және сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау үшін қажетті құжаттар мен ақпаратты сақтандырушыға беру;

- 5) ықтимал шығындарды болдырмау немесе азайту үшін ақылға қонымды және қол жетімді шараларды қолдану;
 - 6) болған оқиға туралы құзыретті органдарға дереу хабарлау;
 - 7) Сақтандырушының өкіліне сақтандыру жағдайының басталу себептері мен мән-жайларын анықтауға жәрдемдесу, оның ішінде сақтандырушыға сақтандыру жағдайының себептері, барысы мен салдары, келтірілген залалдың сипаты мен мөлшері туралы соттауға мүмкіндік беретін оған қолжетімді барлық ақпарат пен құжаттаманы ұсыну;
 - 8) сақтандыру шартында, Ережелерде және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді орындауға міндетті.
- 13.2. Сақтандырушы өз өкілдерін көлік оқиғасы болған жерге жіберуге құқылы.

Глава 14. Сақтандыру жағдайының басталғанын және шығындар мөлшерін растайтын құжаттардың тізбесі.

14.1. Сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы талапты сақтанушы немесе үшінші тұлға жазбаша нысанда, оның ішінде сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды қоса бере отырып, уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы ұсынады.

Сақтандырушының талабы бойынша өтініш беруші сақтандырушының қолы жететін мемлекеттік органдардың деректер қорында және (немесе) ақпараттық жүйелерінде электрондық нысанда бар құжаттарды қоспағанда, сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттардың түпнұсқаларын сақтандырушыға ұсынуға міндетті.

14.2. Сақтандыру төлемі туралы өтінішке қоса беріледі:

- 1) келтірілген зиянды және оның мөлшерін растайтын құжаттарды қоса бере отырып, үшінші тұлғалардың зиянды өтеу туралы талабы немесе сақтанушы нотариаттық іс-әрекеттер жасау нәтижесінде келтірген зиянды өтеу туралы заңды күшіне енген сот шешімі;
- 2) пайда алушының жеке куәлігінің көшірмесі (жеке тұлға үшін) немесе заңды тұлғаның өкіліне берілген сенімхат;
- 3) зиянды алдын алу және мөлшерін азайту жөніндегі шараларды қабылдауға байланысты шығыстарды растайтын құжаттар.

14.3. Құжаттарды қабылдаған сақтандырушы өтініш берушіге ұсынылған құжаттардың толық тізбесін және олардың қабылданған күнін көрсете отырып анықтама беруге міндетті.

14.4. Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) сақтандыру төлемі туралы талапты электрондық нысанда жіберген жағдайда сақтандырушы оған осы анықтаманы электрондық нысанда ұсына алады.

14.5. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде үшінші тұлғалардың мүлдік мүдделеріне келтірілген зиян үшін сақтандыру төлемі туралы талап сақтандырушыға сақтандыру жағдайы басталған сәттен бастап үш жыл ішінде қойылуы мүмкін.

Глава 15. Келтірілген зиян мен сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтау. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары.

15.1. Сақтандыру төлемінің мөлшерін сақтандырушы Заңның 8-бабы 2-тармағының ережелерін ескере отырып, үшінші тұлғалардың талаптарының сомасын немесе келтірілген зиянды өтеу туралы заңды күшіне енген сот шешімін негізге ала отырып айқындайды.

15.2. Сақтанушының шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарын, егер тиісті шаралар сәтсіз болса да, сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін осындай шығыстар қажет болса немесе жүргізілсе, сақтандырушы өтеуі тиіс.

Мұндай шығыстар нақты мөлшерде өтеледі, алайда сақтандыру төлемі мен шығыстардың өтемақысының жалпы сомасы жеке нотариустардың жауапкершілігін сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасынан аспауы үшін, егер шығыстар сақтанушының сақтандырушының нұсқауларын орындауы нәтижесінде туындаса, олар сақтандыру сомасына қарамастан толық мөлшерде өтеледі.

15.3. Әрбір сақтандыру жағдайы бойынша шегерім мөлшері тараптардың келісімі бойынша белгіленеді, бірақ бұл ретте сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының бес пайызынан аспауы тиіс.

Келтірілген зиян мөлшері франшизаның белгіленген мөлшерінен асатын жағдайларда сақтандыру төлемі толық мөлшерде жүзеге асырылады.

15.4. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде сақтандырушы пайда алушыдан оның сақтандырушыға талап қою құқығын шектейтін шарттарды қабылдауды талап етуге құқылы емес.

Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары.

15.5. Сақтандыру төлемін сақтандырушы Заңда және Ережелерде көзделген құжаттарды алған күннен бастап жеті жұмыс күнінен кешіктірмей жүргізеді.

15.6. Сақтандыру төлемінің мөлшерін сақтандыру шартының тараптары немесе үшінші тұлғалар даулаған жағдайларда сақтандырушы сақтандыру төлемін осы тұлғалардың ешқайсысы дауламайтын бөлігінде Ережелердің алдыңғы тармағында белгіленген мерзім ішінде жүзеге асыруға міндетті.

Сақтандыру төлемінің даулы бөлігін сақтандырушы бітімгершілік келісім жасалған және оны сот бекіткен күннен бастап үш жұмыс күні ішінде немесе егер сот шешімді дереу орындауға жүгінбесе, осы дау бойынша сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап төлеуі тиіс.

15.7. Жеке нотариустардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде үшінші тұлғалардың мүліктік мүдделеріне келтірілген зиян үшін сақтандыру төлемі туралы талап сақтандырушыға сақтандыру жағдайы басталған сәттен бастап үш жыл ішінде қойылуы мүмкін.

Глава 16. Зиян келтірген тұлғаға кері талап қою құқығы.

10.1. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушының төленген сома шегінде сақтанушыға кері талап қоюға құқығы бар:

- 1) сақтанушының сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған немесе оның басталуына ықпал ететін қасақана әрекеттері;
- 2) сақтанушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайына себеп-салдарлық байланыстағы қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған іс-әрекеттер жасауы;
- 3) сақтанушының (сақтандырылушының) оны азайту бойынша ақылға қонымды және қолжетімді шараларды қасақана қабылдамауы нәтижесінде зиян мөлшерін ұлғайту;
- 4) сақтанушының (сақтандырылушының) сақтандырушыға сақтандыру объектісі туралы, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған мәліметтерді хабарлауы;
- 5) сақтанушының (сақтандырылушының) сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға өзінің талап ету құқығынан бас тартуы, сондай-ақ талап ету құқығының ауысуы үшін қажетті құжаттарды сақтандырушыға беруден бас тартуы.

10.2. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушыға төленген сома шегінде сақтанушының (сақтандырылушының) объектілер иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша келтірілген зиян үшін жауапты тұлғаға кері талап қою құқығы ауысады.

Глава 17. Сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар енгізу.

Сақтандыру полисіне өзгерістер мен толықтырулар енгізуге жол берілмейді.

Глава 18. Сақтандыру шартының қолданылуын тоқтату.

18.1 Сақтандыру шарты келесі жағдайларда өз қолданысын тоқтатады:

- 1) шарттың қолданылу мерзімінің аяқталуы;
- 2) шартты мерзімінен бұрын тоқтату;

3) сақтандырушының объектілер иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы мөлшерінде сақтандыру төлемін (сақтандыру төлемдерін) жүзеге асыруы.

18.2 Объектілер иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату тәртібі, шарттары мен салдары Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес айқындалады.

Глава 19. Дауларды шешу тәртібі.

19.1 Сақтандыру шартынан туындайтын дау болған кезде сақтанушы (пайда алушы) құқылы:

1) сақтандырушыға (оның ішінде сақтандырушының филиалы, өкілдігі, интернет-ресурстары арқылы) талаптарды көрсете отырып және оның талаптарын растайтын құжаттарды қоса бере отырып, жазбаша өтініш жолдау немесе

2) Қазақстан Республикасының "Сақтандыру қызметі туралы" Заңында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, сақтандыру шартынан туындайтын дауларды реттеу үшін сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы немесе сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі, өзге де оқшауланған құрылымдық бөлімшесі, интернет-ресурсы арқылы) немесе сотқа өтініш жіберу.

19.2 Сақтанушы (үшінші тұлға, пайда алушы) сақтандыру омбудсманына жүтінген жағдайда сақтандырушы сақтанушының, үшінші тұлғаның (пайда алушының), сақтандыру омбудсманының сұрау салуы бойынша сұрау салуды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде дауды қарауға және шешуге қатысты құжаттарды ұсынуға міндетті.

19.3 Сақтандырушы сақтанушыдан (жәбірленушіден, пайда алушыдан) бес жұмыс күні ішінде өтініш алған кезде дауды одан әрі реттеу тәртібін көрсете отырып, жазбаша жауапты қарайды және ұсынады.

19.4 Сақтанушы (пайда алушы), сондай-ақ сақтандырушы сақтандыру омбудсманының шешімін алғаннан кейін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сотқа жүтінуге құқылы. Бұл ретте сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) үшін сақтандыру омбудсманының шешімін орындау міндетті болып табылмайды.

Глава 20. Қосымша шарттар.

21.1 Сақтандыру ережелері мемлекеттік және орыс тілдерінде 2 (екі) данада жасалды. Мемлекеттік тілде жасалған Ережелер мәтінінің мазмұны орыс тілінде жасалған Ережелер мәтінінің мазмұнына сәйкес келмеуі анықталған жағдайда, Тараптар орыс тілінде жасалған Ережелер мәтінін басшылыққа алатын болады.

21.2 Ережелер Директорлар Кеңесі бекіткен сәттен бастап қолданысқа енгізіледі.

21.3 Ережеде айтылмағанның бәрі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес реттеледі.

21.4 Тараптардың келісімі бойынша, егер олар Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмесе, жасалатын сақтандыру шартына ерекше шарттар (сақтандыру ескертпелері, анықтамалар, алып тастаулар және т.б.) енгізілуі мүмкін.